



# ביקור הגברת הנקנה

**ב** ימי מילחמת העולם השנייה רצתה ממשלת פלשתינה (א"י) לעודד את נתיניה לחסוך בדלק. לכן היא הפיצה בכל רחבי הארץ, ובעיקר בתחנות האוטובוסים, כרזה מאירעניניים.

במרכזה היה תצלום של חמור נחמד ומיסכן, שנשא על גבו אדם שמן מאוד.

**מתחת לתמונה התנוססה השאלה הנוקבת:** "האם הנסיעה הזאת נחוצה באמת?"

שאלה זו עלתה בליבי השבוע, כאשר ראיתי (בטל-וויזיה) את ראש-ממשלתנו יודת בכבש המטוס באורלי. אפשר היה לחוש בכפור המקפא, ולרחם על הגברת הקשישה, שהטריחה את עצמה לפאריס המושלגת.

**האם היתה נסיעה זו נחוצה באמת?**

**ה** נסיעה כזוה היא, בלי ספק, קוריוז פוליטי. איך היא גולדה? מי החליט עליה? על פי אילו שיקולים?

נסיעת מדינאי בכיר, ולא כל שכן של ראש-ממשלה, נועדה לרכוש ידידים ולהצליח בחברה הבינלאומית.

**נסיעה זו, כך נדמה, תוכננה מראש כדי להשיג בדיוק את שני היעדים החשובים: לר-כוש אויבים ולהיכשל בחברה העולמית.**

אפשר לחשוב שמישהו התעורר בוקר קריר אחד בירושלים, העיף מבט במפת העולם, והגיע למסקנה: עדיין נותרו לנו ידידים רבים מדי בעולם. כדאי למחוק אחר דים מהם.

עצם את עינו, תקע אצבע במפה, וראה שהיא נחה על פאריס.

**ישב והריץ תזכיר רחוק. הנדרון: נסיעה של הגברת גולדה מאיר לפאריס כשיא מערכת-הבחירות שם.**

**יש מעשים פוליטיים שהגיונם גלוי. יש שהג-יונם נסתר.** בעזרת מאמץ קטן או גדול, אפשר לאתר בסופו של דבר הגיון זה.

**אך איך למעשה את המניעים של מעשה שאין בו הגיון כלל?**

מעשה שאפשר להעמידו על הראש, לגלגל אותו לצדדים, להעפוף באוויר ולהטיחו בריצפה — ושום הגיון נסתר שבנסתר לא יתגלה בו?

**כזהו המסע של הגברת מאיר לעיר-האורות.**

"מה יש? בסך-הכל יהודיה זקנה נוסעת לפאריס."

היא אמרה בהלצה.

ולי נדמה — הוי חשד נורא! — שאין זו הלצה כלל. **שזהו, בעצם, ההסבר היחיד.**

יהודיה לא-כילך-צעירה נסעה לפאריס, לאכול שם געפילטע פיש בערב-שבת.

**א** פשר לרמיון את לידתה של נסיעה זו בערך כך: אישם, בפגישה סוציאליסטית כלשהי, שאל פראנ-סואה מיטראן את הגברת גולדה מאיר: "שמעינא, גול-דה, אולי את מוכנה לקפוץ אלינו באחד הערבים? למשל בישיבה הבאה של האינטרנציונל?"

וגולדה השיבה, כמו שכולנו משיבים בהזדמנויות כאלה: "בטח, למה לא?"

אמרה ושכחה.

**עד שבאה ההזמנה.**

מה עושה ראש-ממשלה כשהוא מקבל הזמנה כזאת, מידי מנהיג האופוזיציה בארץ אחרת?

למשל, מה היה עושה ראש-ממשלת דרום-אפריקה אילו הוזמן על-ידי מנחם בגין להשתתף בוועידת חרות ערב הבחירות הבאות?

או האפיפור פאולוס שבועיים לפני הבחירות לכנסת השמינית?

או הגנרליסימו צ'יאנק קיי-שק, אילו נתכבד על-ידי המרכז החופשי בכסא-הכבוד במטה-הבחירות שלו? (שלא לדבר על הקולונל פאפאדופולוס, אילו הוזמן על-ידי עזר וייצמן?)

הם היו מתייעצים עם הנציג הדיפלומטי הבכיר שלהם בארץ, ושואלים בשפה עדינה: "איך זה מריח?"

**והנציג הנ"ל היה עונה, בצופן הדיפלומטי: "אדוני, זה מסריח, עם כל הכבוד."**

**ה** בעייה הגרולה היא שלגולדה לא היה עם מי להתייעץ.

יש לה שרריון, כמוכן, הוא, מה-שמו. אבל גולדה אינה מרבה לרכר איתו, ואשר להתייעצות — נו, באמת.

אילו היה מדובר על נסיעה לארצות-הברית, אפשר היה להתייעץ עם הוד מעלתו, השגריר יצחק רבין. כי את רבין מכבדים, שואלים תמיד לעצתו. אין מקבלים את העצה, הליהל, אבל שואלים. בהחלט שואלים.

אולם בפאריס משרת השגריר אשר בן-נתן, מידוענו ארתור היפה, גבר מאוד נאה. איש ייצוגי להפליא. העתק כמעט מדויק של קורד יורגנס, וגם של אסל שפרינגר.

**אבל אין אדם בירושלים שהיה עודה על דעתו להתייעץ עם השגריר אשר בן-נתן כי עניין פוליטי.**

ובוודאי לא גולדה מאיר, שבכלל אינה אוהבת כל-יך לקבל עצות.

**ך כה, אני מניח, בהברקה של אינטואיציה נשית.** החליטה גולדה מאיר: פאריס? למה לא?

יש מאורע יפה. אינטרנציונל סוציאליסטי. אחרי ככלות הכל, היינו פעם סוציאליסטים, לא? שיינה האחות היתה



פומפידו (על ראש דה-גול)

סוציאליסטית כבר לפני המהפכה הרוסית (של 1905). או היא הכתיבה — לדינץ? ללו קדר? — מיכתב-היענות נתמד.

אחרי שהמיכתב יצא, והדבר גודע ב"חוגים מדיניים", התחילה מבוכה.

**מי יגיד לקנה, אחרי שהיא החליטה, שזוהי שמות, כדומר, שגיאה, כדומר, החלטה לא הכי נכונה?**

ננסו פעם.

אולי, בהזדמנות קרובה, הימהם אבא אבן ואמר חצי מישפט. ונדם.

ומנכ"ל המיסכן, מרדכי גויה, אולי הפליט רמז. ולא ייסף.

ומיברק בהול קרא לשגריר בן-נתן: "הצילו סימן קריאה תבריק לגולדה שלא תסע סימן קריאה" ונענה בתשובה: "אני משוגע אני סימן שאלה."

התחילו לנוא החרים הדיסקרטיוס הראשוני נים מפאריס. ממשלת הרפובליקה וכו' וכו' סבוי רה שאולי וכו' וכו' בפעם אחרת וכו' וכו'.

או התרגנה גולדה באמת. מה? חוצפה שכזאת! האנטי-שמים אלה! צריכים ללמד אותם לקח איך להתייחס לראש ממשלת היהודים. עברו הימים ההם. לא כל פוגי רומציק יגיד ליהודי מה לעשות ומה לא לעשות. לא לחינם ניצחנו בשלוש וחצי מלחמות. שלא לדבר על המלחמה הבאה.

**ב**קיצור: נייאט. לא נכנעים. נוסעים. ואם הפומפידו הזה מתרגז — שיתפוצץ לו. המנוול הזה שלא נתן את המיראזים.

**ב** כל הרצינות, לשם מה? מה ביקשה הגברת הקשייה שה להשיג בין שער-הניצחון וארמון-הבורבונים? בצרפת נטושה מערכת-בחירות לפרלמנט. אמנם, לפי החוקה הצרפתית חשוב הפרלמנט עוד פחות מאשר לפי החוקה הישראלית, שאינה קיימת. אולם הבחירות האלה הפכו למיבחן של כוח. יש סיכויים שהמחנה הגוליסטי יאבד מעוצמתו. וראש המפלגה, ז'ורז' פומפידו, רגיש מאוד.

ראש מדינה זרה המבקר בשיאן של בחירות כאלה את מנהיג האופוזיציה, מרגיז, כמוכן, את הנשיא. **כך שאם רצתה גולדה להרגיז את הנשיא, היא כחרה בדרך הנכונה, וכראבוב.**

אבל מה הטעם? מדוע כדאי להרגיז את הנשיא, הממשיך לכהן בתפקידו גם אחרי הבחירות?

**כל מה שישראל רוצה לקבל מצרפת — מעד לשוחח ומתחת לשוחח — רק הנשיא יכול לתת. לאופוזיציה אין נשק, אין חלפים, אין נציגות באו"ם, אין ברזם.**

או למה? אז ככה.

**א** כל אולי כדאי להרגיז את הנשיא, כדי לרכוש את אהבתו של מיטראן הסוציאליסט? קודם כל, מיטראן הוא סוציאליסט כמו גולדה. כל-מר — קשה לגלות את הסוציאליזם שלו בעיין בלתי-מוזייגת. אולי ניתן לגלות כמה שרידים תחת המיך-רוסקופ.

אבל זה לא חשוב. חשוב יותר שפראנסואה מיטראן הוא עסקן מאוד לא-מבריק, שהגיע לאן שהגיע (וזה לא רחוק) מפני שלא היה אחר.

**ב**קיצור, עסקן סוג ב', בראש מופגנה סוג ב'.

יש מעט מאוד סיכויים שמיטראן זה יוכל להביא תועלת ממשית כלשהי לישראל בעתיד הנראה לעין. הוא יוכל לתת אוסימפאטיה, או שמפניה והצהרות-תמיכה. אבל לא יותר. וגם הצהרות-התמיכה, שאותן הוא השמיע בנמל-התעופה לוד, ירדו בכמה אוקטבות כשהגיע לפא-ריס כעבור כמה שעות.

**אבל מיטראן היה זקוק מאוד-מאוד לגולי-דה. הוא הסתכך בצרות, ולגולדה יש לב יהוי-די, כשאין זה נוגע לאדם שהיא שונאת.**

**ב** יטראן הקים קואליציה אופוזיציונית עם המיפ-לגה הגדולה ביותר בצרפת — הקומוניסטית. הקומוניסטים הצרפתיים, שהם נאמנים למוסקבה כמעט כמו ריק"ח, אינם עולים באהבתם לגולדה על מאיר ויל-נר. הם נוקטים עמדה אנטי-ציונית קיצונית ביותר. ואילו מיפלגתו של מיטראן זכתה תמיד לאהדתם של יהודים צרפתיים רבים.

יהודים אלה הם ציונים נלהבים. ממשלת ישראל קדושה בעיניהם. הם מתייחסים לתמור-נות גולדה כמו ששכנניהם מתייחסים לתצלומי מרים הקדושה.

מיטראן חשש מאוד שיהודים אלה לא יצביעו בעד מיפלגתו, כשזו פועלת בשיתוף-פעולה הדוק עם הקומי-ניסטים. הוא היה זקוק באופן הדחוף ביותר לתעודת-כשרות כשרה למהדרין. בקיצור: לנשיקה של גולדה. נשיקה זו לא תפיה רק חיים חדשים במיפ-לגת מיטראן, אלא גם תחוק ותגביר את המיפ-לגה הקומוניסטית הצרפתית.

היא תגיד לכל היהודים הצרפתיים הטובים: "זה בסדר, ילדים. תאכלו את הגעפילטע פיש שלכם בשקט. מותר להצביע בעד מיטראן וידידיו הקומוניסטים, ימח שמם."

**הקומוניסטים בוודאי שמחים. המתחרים שלהם — אנשי המרכז, הליברלים, שגם הם שמו עין על הקולות היהודיים — שמחים פחות.**

**ך** הו, אם כן, מאן-הביניים של הביקור המזור: ממשלת ישראל הכריזה מולחמה אישית על הנשיא פומפידו ועד כל שוחות הממשלה הצרפתית.

היא תיוקה את המיפלגה הקומוניסטית. שהיא הקיצור נית ביותר באיבתה למדיניות גולדה מאיר.

**והיא הגבירה את האנטי-שמיות התכוויה למחצה של הרבכה-הרבכה צרפתים, שחתרגזו כבר קודם על הריגת פעילי פלסטיני בלב פריס.**

כל זה בביקור קצר אחד.

**כמו שאמר אותו חמור מיסכן: האם זה היה באמת-כיבאמת נחוץ?**